

155. rocznica urodzin Władysława Reymonta

W sobotę (7 maja) przypada 155. rocznica urodzin Władysława Stanisława Reymonta (1867-1925). To jeden z najwybitniejszych polskich pisarzy, który pozostawił po sobie nowele i powieści przedstawiające życie wszystkich warstw naszego społeczeństwa przełomu XIX i XX wieku. Doceniony także na arenie międzynarodowej w dziedzinie literatury – otrzymał Nagrodę Nobla za powieść „Chłopi”.

Władysław Reymont urodził się 7 maja 1867 r. we wsi Kobiełe Wielkie, k. Radomska. W 1880 r. zamieszkał w Warszawie, kształcąc się jako krawiec i pracując w handlu.

W wieku 18 lat dołączył do wędrownej trupy aktorskiej, gdzie występował do 1887 r. pod pseudonimem „Urbański”. W późniejszych latach życia pracował jako robotnik na Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, a od 1894 r. zaczął utrzymywać się z twórczości literackiej.

Pierwszy sukces

„Komediantka” wydana w 1896 r. była jego pierwszą książką, która odniosła sukces. Kolejna – „Ziemia obiecana” w latach 1897 – 1898 była drukowana w odcinkach w prasie. Zwróciła uwagę nie tylko kół literackich, ale także carskiej policji. Wydanie książkowe z 1899 r. ukazało się z licznymi skreśleniami cenzury, a Reymont na pewien czas wyjechał dla bezpieczeństwa za granicę.

Powieść na miarę Nobla

Po powrocie do kraju Reymont zaczął pracę nad „Chłopami”. Pierwsza część tej powieści – „Jesień” powstała w 1902 r., a ostatnia – „Lato” – w 1909 r.

Powieść jest wiernym dokumentem obyczajów polskiej wsi, arcydziełem uniwersalnym oraz nowoczesną epopeją europejskiego ludu.

W 1924 r. Władysław Reymont za to dzieło otrzymał literacką Nagrodę Nobla. Liczne wątki i postaci utworów Reymonta stały się częścią wyobraźni zbiorowej, a w jego dorobku nie zabrakło również refleksji historycznej nad genezą nowoczesnego polskiego patriotyzmu.

Pożegnanie

Ostatnie publiczne wystąpienie pisarza odbyło się 15 sierpnia 1925 r. podczas zorganizowanej w Wierchowicach przez premiera Wincentego Witosa uroczystości. Miał to być wyraz hołdu polskiej wsi dla jej największego epika.

Władysław Stanisław Reymont zmarł 5 grudnia 1925 r. w Warszawie. Pochowany został na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Jerzy Górko, Paulina Tołcz

red.: Małgorzata Sawicka

Na podst.: www.prezydent.pl

